

ชื่อพื้นเมือง :



ไม้ต้น ไม่ผลัดใบ สูงได้ถึง 40 เมตร ลำต้นเล็กตรง ออกกิ่งเป็นวงรอบตามแนวราบเมื่ออ่อน เมื่อต้นแก่ใหญ่เส้นผ่านศูนย์กลางได้ถึง 200 ซม. กิ่งใหญ่ตั้งชันและกิ่งเล็กห้อยลง เปลือก สีเทาอ่อน มีตุ่มคล้ายสิ่ว แก่แตกเป็นแผ่นไม้เท่ากัน ต้นอ่อนมีสันคล้ายบัว และมีรอยแผลใหญ่คล้ายโล่ ใบ กว้าง 4-10 ซม. ยาว 10-27 ซม. ออกแผ่แบนยาว รูปไข่แคบถึงใบหอกแกมขอบขนาน ปลายหู่ถึงค่อนข้างแหลมโคนกลมหรือกึ่งรูปหัวใจ ยอดอ่อนสีน้ำตาลอมแดง ใบแก่สีเขียวเข้มเป็นมันด้านบน ด้านล่างสีเขียวอมเทา (มีนวล) เส้นใบ 12-28 คู่ ค่อนข้างขนานกันไป โค้งและเชื่อมกันใกล้ขอบ ก้านใบใหญ่ 0.2-0.7 ซม. มีหูใบเล็ก กิ่งเป็นเหลี่ยม มีสันแคบ 4 สัน บิดด้านไปมาระหว่างคู่ใบ (ทำให้ทุกใบอยู่ระนาบเดียวกัน) ดอก ยาว 6-8 ซม. สีขาว ออกเป็นช่อแตกแขนงน้ำหนักมาก มีได้ถึง 30 ดอก ที่ปลายกิ่ง ก้านดอกยาว 3-4 ซม. กลีบเลี้ยงยาว 1.2-3 ซม. สีเขียวอ่อนด้านนอก สีครีมด้านใน รูประฆังกว้าง ปลายจักเป็นพู่รูปสามเหลี่ยม 5-7 พู่ พู่เนื้อหนาคล้ายหนัง ยาว 2-2.5 ซม. กลีบดอกบาน 5-7 กลีบ กว้าง 2-3 ซม. ยาว 3-4 ซม. รูปไข่กลับ ปลายกลม โคนแคบคล้ายเนื้อก้าน เนื้อย่นและบาง เกสรตัวผู้เรียวยาวเล็กจำนวนมาก (มากกว่า 50 อัน) ยาวมากกว่ากลีบดอกมาก ก้านเกสรตัวเมียใหญ่ 1 อัน ยอดเกสรตัวเมียเป็นปุ่ม ผลยาว 2.7-4.5 ซม. รูปไข่กว้าง มีร่องต้น 5-7 ร่อง ก้านเกสรตัวเมียยื่นที่ปลาย โคนมีพู่กลีบเลี้ยงใหญ่รูปดาวติดอยู่ สีเขียวสดแล้วเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้ม แข็ง แก่แตกจากยอดลงมา 5-7 เสี่ยง ปล่อยเมล็ดคล้ายเส้นด้ายเล็กจำนวนมาก พบทั่วไปในภาคใต้ป่ารุ่น บนที่ชื้นที่ต่ำหรือช่องว่างในป่าดิบที่ต่ำ ออกเป็นหมู่ใหญ่ ดอกบานตอนโพล้เพล้ มีกลิ่นคล้ายนมเปรี้ยว อยู่เพียงข้ามคืน กลีบดอกและเกสรตัวผู้ร่วงไป ทำให้เห็นกลีบเลี้ยงรูปดาวชัด

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไจมอน พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คบไฟ. 2559. 792 หน้า

ภาพประกอบ : ภาพซ้าย : [http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Duabanga0grandiflora0\(Roxb.0ex0DC.\)0Walp](http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordnamesci=Duabanga0grandiflora0(Roxb.0ex0DC.)0Walp)

ภาพขวา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี